

ALFABET MOZARTA

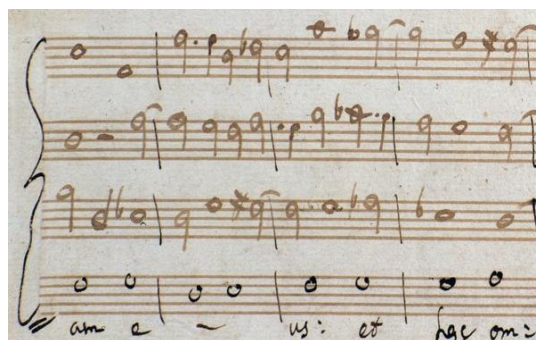
A jak absolutny słuch – Mozart miał nieprzeciętnie dobry słuch i pamięć muzyczną. W wieku 14 lat usłyszał utwór „*Miserere*” Gregorio Allegriego, który wolno było wykonywać tylko dwa razy w roku, podczas nabożeństw w okresie Wielkiego Postu w Kaplicy Sykstyńskiej w Rzymie. Według opowieści popartej listami rodzinnymi, Amadeusz usłyszał ten utwór podczas nabożeństwa w Wielką Środę. Jeszcze tego samego dnia zapisał go całkowicie z pamięci, a wracając do Kaplicy na nabożeństwo w piątek, wprowadził tylko drobne poprawki.

B jak bilard – Mozart miał własny stół bilardowy i był zapalonym graczem, potrafiącym godzinami dyskutować o strategiach gry.

C jak cudowne dziecko – takim określeniem okrzyknięto młodego Wolfganga, który wzbudzał zachwyt występując na królewskich i arystokratycznych dworach. Z jednej strony przyniosło to pieniądze i sławę, z drugiej – doprowadziło jego zdrowie do ruiny.

D jak dzieciństwo – gdy Wolfgang Amadeusz Mozart miał zaledwie 6 lat potrafił już grać już na skrzypcach i na klawesynie. Z okresu dzieciństwa pochodzą również pierwsze kompozycje Wolfigo. W wieku 5 lat napisał Menuet G-dur KV 1, w wieku 8 lat Symfonię Es-dur KV 16, a operę *Apollo i Hiacynt* KV 38 skomponował w wieku 12 lat. Jako piętnastoletni młodzieniec miał na swoim koncie ponad 100 utworów.

Twierdzono, że Mozart wcześniej nauczył się pisać nuty niż pisać litery.

E jak epoka – życie artystyczne Mozarta zbiega się z epoką klasycyzmu, która charakteryzuje się dążeniem do harmonii, ładu, prostoty i symetrii. Jego życie przypadło na czas panowania cesarzowej Marii Teresy, Józefa II i Leopolda II.

F jak Fürst – to salzburska cukiernia, która od ok. 1890 r. produkuje oryginalne słodczyki zwane Mozartkugeln: marcepanowy środek pokryty nugatem i gorzką czekoladą.

G jak Ganz Kleine Nachtmusic – taki tytuł nosi utwór Mozarta odnaleziony w 2024 roku w bibliotece w Lipsku, który składa się z 7 krótkich części. Utwór przeznaczony jest na trio smyczkowe. Mozart napisał go będąc nastolatkiem, przed pierwszą podróżą do Włoch.

H jak humor – Mozart był skory do żartów i miał mało wybredne poczucie humoru. W celu sparodiowania, jak czasem nieudolnie muzykują amatorzy, napisał „*Muzyczny żart*” zwany też *Sekstetem wiejskich muzykantów* – to z pewnością najbardziej „fałszywie” brzmiący utwór klasyczny, w którym kompozytor zastosował między innymi skalę całotonową i politonalność. W zakończeniu utworu słyszymy 5 różnych tonacji: F-dur, G-dur, A-dur, Es-dur i As-dur.

I jak instrument – w trasach towarzyszył Mozartowi „podróżny fortepian”. Ten mały fortepian sceniczny miał zaledwie 90 cm szerokości, 31 cm głębokości i był idealny do komponowania podczas podróży.

J jak języki – Mozart władał biegle językiem niemieckim, włoskim, francuskim i łaciną. Potrafił także komunikować się w języku angielskim.

K jak Konstancja – śpiewaczka i żona Mozarta. W ich związku kwitła głęboka miłość i przywiązanie. Kompozytor napisał dla „drogiej małżonki” *Solfeggia* KV 393 i powierzył jej jedną z partii sopranowych w prawykonaniu nieukończonej *Mszy c-moll*.

L jak Lorenzo da Ponte – włoski poeta, librecista i dramaturg, najbardziej znany z napisania librett do trzech słynnych oper Mozarta: „*Wesele Figara*”, „*Don Giovanni*” i „*Così fan tutte*”. Jego życie było pełne przygód, a oprócz pracy z Mozartem był także pierwszym profesorem literatury włoskiej na Uniwersytecie Columbia w USA i pierwszą osobą, która wprowadziła operę włoską do Ameryki.

M jak Michael Haydn – austriacki kompozytor, młodszy brat słynnego Józefa. Był koncertmistrzem kapeli arcybiskupiej w Salzburgu oraz organistą tamtejszej katedry. Michael i Wolfgang wspólnie spędzili kilka lat w Salzburgu i wielokrotnie ze sobą współpracowali. Wiemy, że Mozart szanował twórczość Michaela, kopiował jego niektóre partytury, a nawet dyrygował ich wykonaniami. Przez wiele lat 25 symfonię Michaela mylono z 37 symfonią Mozarta. Wolfgang w rzeczywistości skomponował wolny wstęp do tej symfonii Haydna, a historycy mylnie zakładali, że całe dzieło jest jego autorstwa.

N jak nauczyciele – w zasadzie jedynym nauczycielem Mozarta był jego ojciec. Jednak w młodości podczas podróży koncertowych, Wolfgang korzystał ze wskazówek kompozytorskich znanych muzyków, np. Johanna Christiana Bacha, działającego w Londynie. Podczas podróży z ojcem do Włoch w 1770 roku, Wolfgang odwiedził w Bolonii mistrza Padre Martiniego, który uchodził za najważniejszego nauczyciela kompozycji w Europie. Pod jego opieką Mozart napisał kilka fug. Najbardziej znanym uczniem Padre Martiniego był Johann Nepomuk Hummel, późniejszy kompozytor i pianista.

O jak opera – była ulubionym gatunkiem kompozytora. Większość swoich oper napisał w stylu włoskim. Poza granicami Niemiec i Austrii, wśród innych krajów to Polska przodowała w wystawianiu oper W. A. Mozarta.

P jak pamięć o kompozytorze – Najslynniejszy Festiwal Mozartowski odbywa się od 1920 roku w Salzburgu. W Polsce odbywają się Festiwale Mozartowskie w Warszawie, Gdańsku i Poznaniu.

- 🎵 W Warszawie – Festiwal organizowany jest przez Warszawską Operę Kameralną. W 2025 roku odbyła się już 34 edycja tego festiwalu.
- 🎵 W Gdańsku – Festiwal „Mozartiana” ma rozmach międzynarodowy i jest organizowany już od 20 lat.
- 🎵 W Poznaniu – od 2001 roku, w kościele oo. Karmelitów Bosych na Wzgórzu św. Wojciecha, każdego 4 grudnia od godziny 23:00 sprawowana jest msza św. z Requiem za duszę W. A. Mozarta. Msza rozpoczyna jednocześnie Festiwal Mozartowski, organizowany w tym mieście.

R jak „Rock Me Amadeus” – taki tytuł miała piosenka z 1985 roku, którą wykonywał austriacki muzyk, posługujący się pseudonimem Falco. Utwór jest mieszaniną rocka, rapu i muzyki dyskotekowej. Chociaż nie jest zbyt wybitny, to jednak utrwalił wyobrażenie o Mozarcie w popkulturze.

S jak Salieri – o śmierć Mozarta podejrzewano jego przyjaciela, kompozytora Antonio Salieriego, którym miała kierować zazdrość o wybitne osiągnięcia kompozytora. Dwadzieścia lat po śmierci Mozarta odbył się proces, w którym orzeknięto, że Antonio Salieri nie jest winny zarzuconego mu czynu.

T jak trąbka – jako dziecko Mozart miał fobię: bał się dźwięków trąbki, ale jedynie wtedy, gdy grała ona samodzielnie. Trąbka słyszana wraz z orkiestrą nie powodowała już takich problemów.

U jak ulice – kompozytor został w Polsce upamiętniony wieloma ulicami... na warszawskim Mokotowie, we Wrocławiu, Gdańsku, Częstochowie, Opolu, Tychach, Pyskowicach i Garwolinie, a w Krakowie jest nawet całe Osiedle Mozarta.

V jak Volksgarten – jeden z najpiękniejszych ogrodów Wiednia, w którym możemy podziwiać pachnącą różę, nazwaną na cześć żony Mozarta – *Constanze Mozart*.

W jak wizerunek Mozarta – tak naprawdę, nie wiadomo do końca, jak dokładnie wyglądał. Zachowało się zaledwie kilka jego wizerunków, a każdy z nich przedstawia artystę inaczej. Wiadomo, że nie był zbyt urodziwy. Był niskiego wzrostu, miał niebieskie oczy, jasne włosy i nieco skrzywiony nos.

Z jak zarobki – Mozart zarabiał dużo, ale jeszcze więcej wydawał. Żył ponad stan, zadłużał się u przyjaciół, trwonił pieniądze na wystawne życie, przyjęcia i stroje. Nie był człowiekiem próżnym, ale chciał zaistnieć w wiedeńskim świecie muzyków.

